

Brussels, 19 February 2026  
(OR. en, sk)

6577/26

---

---

**Interinstitutional File:  
2025/0571 (APP)**

---

---

**CADREFIN 74  
FIN 293  
POLGEN 41  
RESPR 7  
INST 58  
PARLNAT 21  
*PARLNAT***

**COVER NOTE**

---

From:	The National Council of the Slovak Republic
date of receipt:	18 February 2026
To:	The President of the Council of the European Union
Subject:	Proposal for a COUNCIL REGULATION laying down the multiannual financial framework for the years 2028 to 2034 [11691/25 - COM(2025) 571 final] - Opinion on the application of the Principles of Subsidiarity and Proportionality

---

Delegations will find enclosed the opinion<sup>1</sup> of the National Council of the Slovak Republic on the above.

---

<sup>1</sup> The translation(s) of the opinion may be available on the Interparliamentary EU Information Exchange website (IPEX) at the following address: <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/document/COM-2025-0571>



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

53. schôdza výboru  
CRD-KNR-VEZ-4004/2026-5

**106.**

**U z n e s e n i e**

**Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti**

z 18. februára 2026

k Viacročnému finančnému rámcu Európskej únie na roky 2028 – 2034

**Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti**

**A. schvaľuje**

stanovisko výboru k Viacročnému finančnému rámcu Európskej únie na roky 2028 – 2034, tak ako je uvedené v prílohe tohto uznesenia;

**B. poveruje**

predsedu výboru iniciovať a zabezpečovať politický dialóg Národnej rady Slovenskej republiky s inštitúciami Európskej únie v súlade so Zmluvou o fungovaní Európskej únie, najmä s Protokolom č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii a Protokolom č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality, a v tomto rámci prezentovať schválené stanovisko výboru;

**C. ukladá**

predsedovi výboru informovať predsedu Národnej rady Slovenskej republiky, predsedu vlády Slovenskej republiky, ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, ministra financií Slovenskej republiky, stáleho predstaviteľa Slovenskej republiky pri Európskej únii, predsedníčku Európskej komisie, predsedníčku Európskeho parlamentu a predsedu Európskej rady o výsledku rokovania výboru.

**Dušan Tittel**  
**Ján Hargaš**  
overovateľ výboru

**Peter Kalivoda**  
predseda výboru



**Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti**

- so zreteľom na články 311, 312 a 323 Zmluvy o fungovaní Európskej únie („ZFEÚ“);
- so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027; na nariadenie Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027; KOM (2023) 337; na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2024/765 z 29. februára 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027; na návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027; KOM (2025) 3500; a na zmenený návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027; KOM (2026) 21;
- so zreteľom na rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom; a so zreteľom na zmenený návrh Komisie z 23. júna 2023 na rozhodnutie Rady, ktorým sa mení rozhodnutie (EÚ, Euratom) 2020/2053 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie; KOM (2023) 331;
- so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov (tzv. „mediinštitucionálna dohoda“); a so zreteľom na návrh Medziinštitucionálnej dohody zo 16. júla 2025 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení (tzv. „mediinštitucionálna dohoda“); KOM (2025) 572;
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (prepracované znenie) (tzv. „nariadenie o rozpočtových pravidlách“);
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie (tzv. „nariadenie o podmienenosti právnym štátom“);
- so zreteľom na návrh Rozhodnutia rady o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia (EÚ, Euratom) 2020/2053; KOM (2025) 574; a uznesenie č. 91 Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti z 11. decembra 2025 k informácii o nových návrhoch právnych aktov EÚ a o predbežných stanoviskách predložených v súlade s § 58a ods. 8 rokovacieho poriadku Národnej rady Slovenskej republiky;
- so zreteľom na správu Sauliho Niinistöa z 30. októbra 2024 s názvom „Spoločne bezpečnejší: posilnenie európskej civilnej a vojenskej pripravenosti a pohotovosti“ (tzv. „Niinistöova správa“);
- so zreteľom na správu Maria Draghiho z 9. septembra 2024 s názvom „Budúcnosť európskej konkurencieschopnosti“ (tzv. „Draghiho správa“);



**Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti**

- so zreteľom na správu Enrica Lettu zo 17. apríla 2024 s názvom „Oveľa viac než len trh – rýchlosť, bezpečnosť, solidarita: posilnenie jednotného trhu s cieľom zabezpečiť udržateľnú budúcnosť a prosperitu pre všetkých občanov EÚ“ (tzv. „Lettova správa“);
- so zreteľom na spoločnú bielu knihu z 19. marca 2025 s názvom „Európska obranná pripravenosť 2030“; JOIN (2025) 120;
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 26. marca 2025 s názvom „Európska stratégia únie pripravenosti“; JOIN (2025) 130;
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 26. februára 2025 s názvom „Dohoda o čistom priemysle: spoločný plán konkurencieschopnosti a dekarbonizácie“; KOM (2025) 85;
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 19. februára 2025 s názvom „Vízia pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo“; KOM (2025) 75;
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 29. januára 2025 s názvom „Kompas konkurencieschopnosti pre EÚ“; KOM (2025) 30;
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. februára 2025 s názvom „Na ceste k budúcnemu viacročnému finančnému rámcu“; KOM (2025) 46;
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 16. júla 2025 s názvom „Dynamický rozpočet EÚ pre priority budúcnosti – viacročný finančný rámec na roky 2028 – 2034“; KOM (2025) 570;
- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. mája 2025 o prepracovanom dlhodobom rozpočte pre Úniu v meniacom sa svete (2024/2051(INI)) s názvom „Prepracovaný dlhodobý rozpočet pre Úniu v meniacom sa svete“;
- so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 20. novembra 2024 s názvom „Rozpočet EÚ a miestne orientované politiky: návrhy nových mechanizmov navrhovania a vykonávania vo VFR po roku 2027“;
- so zreteľom na analýzu návrhov Európskej komisie a ich dopadov na Slovenskú republiku a zohľadňujúc geopolitický a ekonomický vývoj, súčasné a možné budúce výzvy, ako aj doterajšie skúsenosti s rokovaniaми o Viacročnom finančnom rámci na roky 2007 – 2013, 2014 – 2020 a 2021 – 2027;
- so zreteľom na závery Európskej rady z 19. decembra 2024, 6. marca 2025; 20. marca 2025 a z 18. a 19. decembra 2025;
- so zreteľom na Rámcovú pozíciu Slovenskej republiky k viacročnému finančnému rámcu Európskej únie na roky 2028 – 2034 (LP/2025/647) schválenú vládou Slovenskej republiky dňa 17. decembra 2025;
- vzhľadom na skutočnosť, že návrh viacročného finančného rámca Európskej únie na roky 2028 – 2034 bol dňa 16. júla 2025 predstavený v období globálnej ekonomickej a bezpečnostnej nestability a ako reakcia na doterajší vývoj a príprava na potenciálne krízové situácie; a vzhľadom na pretrvávajúce napätie vo sfére rýchlo sa meniacej globálnej bezpečnosti, eskaláciu regionálnych konfliktov a narastajúcu neistotu v globálnom hospodárskom prostredí, ktoré sa prejavuje zvyšujúcou sa volatilitou finančných trhov, rastúcimi cenovými tlakmi a potenciálnym ohrozením energetickej a surovinovej bezpečnosti, je nevyhnutné zabezpečiť flexibilitu a adaptabilitu finančných nástrojov Európskej únie, posilniť kapacity pre predvídanie krízových scenárov a podporiť mechanizmy umožňujúce rýchlu, koordinovanú a efektívnu reakciu na úrovni Európskej únie v nadchádzajúcom období;



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

- s ohľadom na nové a rozvíjajúce sa výzvy, vrátane narastajúcich bezpečnostných rizík, potenciálneho narušenia globálnych obchodných vzťahov, dynamickej transformácie energetickej infraštruktúry a súvisiacich migračných tlakov; a vzhľadom na nevyhnutnosť zachovania dostatočných finančných kapacít na tradičné nástroje, medzi ktoré patrí politika súdržnosti Európskej únie a Spoločná poľnohospodárska politika Európskej únie, ktoré predstavujú základné pilierové mechanizmy zabezpečujúce konvergenciu, strategickú sebestačnosť a konkurencieschopnosť Únie;
- vzhľadom na skutočnosť, že Európska komisia vo svojom návrhu nového viacročného finančného rámca na roky 2028 – 2034 stanovuje viacero strategických priorít; a vzhľadom na charakter navrhovaného viacročného finančného rámca po roku 2027, ktorý v porovnaní so súčasným viacročným rámcom na roky 2021 – 2027 poskytuje členským štátom Európskej únie väčšiu flexibilitu pri rozhodovaní o využití finančných prostriedkov, a tiež s ohľadom na predpoklad, že tento prístup umožní diferencovanejšie reagovať na potreby jednotlivých členských štátov Európskej únie, zefektívni rokovania o budúcom viacročnom finančnom rámci po roku 2027 a umožní pružne presmerovať finančné prostriedky podľa potreby, čelia členské štáty Európskej únie, vrátane Slovenskej republiky, výzve zvýšiť efektívnosť alokácie a využitia finančných zdrojov, koordinovať vnútroštátnu prípravu národnej pozície, viesť rokovania s cieľom dosiahnuť optimálny výsledok a zabezpečiť efektívne čerpanie prostriedkov v súlade s pravidlami Únie;
- vzhľadom na skutočnosť, že rokovania o budúcom viacročnom finančnom rámci Európskej únie na roky 2028 – 2034 sa začali počas poľského predsedníctva Rady Európskej únie (1. polrok 2025), pokračovali počas dánskeho predsedníctva (2. polrok 2025) a prebiehajú v súčasnosti počas cyperského predsedníctva (1. polrok 2026); a vzhľadom na ambíciu predsedu Európskej rady dosiahnuť konečnú dohodu počas írskoho predsedníctva (2. polrok 2026), ktorá je technicky realizovateľná, avšak vzhľadom na skúsenosti z predchádzajúcich rokov sa očakáva, že finálny kompromis členských štátov Európskej únie môže byť schválený až v roku 2027;
- vzhľadom na ustanovenia článku 312 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, podľa ktorých podlieha návrh nariadenia jednomyseľnému súhlasu Rady Európskej únie, pričom jeho platnosť a účinnosť je podmienená dosiahnutím kompromisu, ktorý odsúhlasí Európsky parlament a proti ktorému nevystúpi žiadny členský štát, je nevyhnutné, aby členské štáty Európskej únie, vrátane Slovenskej republiky, zabezpečili koordinovanú vnútroštátnu prípravu národnej pozície, aktívnu a efektívnu participáciu v procese vyjednávania a riadne načasovanie legislatívnych a administratívnych krokov s cieľom umožniť prijatie právne záväzného rozhodnutia;
- v súlade s § 58a Zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov;
- v súlade s Ústavným zákonom č. 397/2004 Z. z. z 24. júna 2004 o spolupráci Národnej rady Slovenskej republiky a vlády Slovenskej republiky v záležitostiach Európskej únie;
- k návrhu Nariadenia, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2028 až 2034; KOM (2025) 571;



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

**prijíma toto stanovisko:**

**Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti**

- **konštatuje**, že rastúce ambície európskych politík a existujúci významný investičný deficit si vyžadujú navýšenie objemu budúceho viacročného finančného rámca Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na roky 2028 – 2034 (ďalej len „VFR“); **vyjadruje** však výhradu k navrhovanému objemu a **zdôrazňuje**, že konečná pozícia Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) by mala závisieť od finálnej podoby výdavkovej strany VFR, vrátane štruktúry výdavkov, ako aj od konečného nastavenia systému vlastných zdrojov.
- **konštatuje**, že návrh nariadenia Komisie zásadným spôsobom mení doterajšiu rovnováhu medzi financovaním dlhodobých politík, najmä politiky súdržnosti EÚ a Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ (ďalej len „SPP EÚ“), a narastajúcim počtom nových priorít a výziev, pričom podiel tzv. tradičných politík na celkovom rozpočte klesá z približne dvoch tretín na 38 %, resp. po odpočítaní nákladov na splácanie protikrizového nástroja NextGenerationEU na 44 %; a preto **zdôrazňuje**, že SR by mala počas rokovaní usilovať o vyváženú návrhu a zabezpečenie čo najvyššieho možného podielu politík prioritných pre SR, konkrétne politiky súdržnosti EÚ a Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ, na celkovom objeme budúceho VFR;
- **vyjadruje** zásadný nesúhlas k návrhu zlúčenia tradičných politík, ktoré doposiaľ fungovali v rámci samostatných a odlišných systémov a pravidiel vykonávania, do jedného nástroja – Národného a regionálneho partnerského plánu („NRPP“); a **zdôrazňuje** nesúhlas s automatickým alebo umelým spájaním politík bez ohľadu na ich charakter a účel, pričom uprednostňuje ciele a prirodzené prepájanie súvisiacich politík, ktoré môžu pôsobiť multiplikačne a synergicky pri dosahovaní spoločných cieľov;
- **podporuje** zachovanie samostatnej a nezávislej Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ s dvoma piliermi (zahŕňajúcimi priame platby, sektorové intervencie, Školský program EÚ a rozvoj vidieka), a nesúhlasí s jej začlenením do spoločného rámca NRPP;
- **konštatuje**, že SR patrí k skupine členských štátov EÚ, ktoré vyjadrujú obavy, že viditeľnosť, účinnosť a strategický potenciál kľúčových tradičných politík, najmä SPP EÚ, sa v dôsledku navrhovaného riešenia zníži a navrhovaný spôsob implementácie a systém riadenia NRPP predstavuje zásadný odklon od doterajšej praxe; **zdôrazňuje**, že je nevyhnutné zabrániť zvyšovaniu administratívnej záťaže, neprehľadným postupom pre farmárov a komplikovanejšiemu riadeniu s rizikom omeškania vyplácania podpory; a pripomína, že špecifickosť politiky SPP EÚ je potrebné zohľadniť z hľadiska jej vlastných cieľov, implementačných nástrojov a hodnotiacich mechanizmov;
- **vyjadruje** rezervovaný postoj k oblasti vnútorných záležitostí, ktorá má špecifické charakteristiky a pravidlá a vyžaduje vysokú mieru flexibility počas implementácie; keďže centralizácia do NRPP s nejasne stanovenými pravidlami môže viesť k neistote v dôsledku nejednotnej aplikácie, k implementačnej neistote, finančnej nepredvídateľnosti a zvýšenej komplexnosti procesov, vrátane rastúcej administratívnej záťaže;
- **konštatuje**, že nedostatočne a nejednoznačne definované podmienky legislatívnej úpravy pre riadenie implementácie NRPP môžu mať závažný dopad na jeho efektívne a funkčné zabezpečenie v podmienkach členských štátov EÚ, pričom je potrebné zachovať trvalé dodržiavanie princípu partnerstva a rovnocenné, aktívne zapojenie všetkých troch úrovní



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

verejnej správy (centrálnej, regionálnej a miestnej) počas všetkých etáp prípravy, realizácie, koordinácie a vyhodnocovania NRPP;

- **konštatuje**, že návrh Komisie prináša zásadné zmeny v oblasti pravidiel programovania a implementačného modelu, pričom viaceré navrhované opatrenia Slovenská republika vníma ako nejasne a pomerne vágne definované; **oceňuje** síce snahu poskytnúť v rámci nového systému väčšiu mieru flexibility a umožniť jednoduchšiu realizáciu; zároveň však **upozorňuje**, že takto nastavený rámec môže viesť k nejednotnej aplikácii a zvýšenej komplexnosti procesov; preto **zdôrazňuje**, že v procese rokovaní by Slovenská republika mala presadzovať vyjasnenie a striktné stanovenie nových jednoznačných pravidiel s cieľom zabezpečiť jednoduchšie a efektívnejšie využívanie zdrojov EÚ z hľadiska koncového prijímateľa;
- **považuje** za jednu z najzásadnejších zmien naviazanie vyplácania finančných prostriedkov zo strany Komisie na dosahovanie míľnikov, cieľov a výstupov v jednotlivých oblastiach; v tomto kontexte **oceňuje** a **podporuje** posilnenie výsledkovej orientácie a prepojenie reforiem s finančnými stimulmi, ktoré prispieva k systematickejšiemu a efektívnejšiemu dosahovaniu cieľov, pričom prepojenie reforiem s finančnými stimulmi považuje za motivačný a efektívny prvok;
- **zdôrazňuje** však, že tento model prináša aj viaceré významné riziká, keďže absentuje exaktné vykazovanie oprávnených výdavkov a detailné informácie o predpokladaných a skutočne vynaložených nákladoch, dosiahnutej efektívnosti a výsledkoch projektov; a **upozorňuje**, že prechod od výdavkového k výkonnostnému modelu bez väzby na skutočné náklady znemožňuje posúdiť efektívnosť využitia rozpočtu EÚ a predstavuje riziko pre národné rozpočty, keďže štát nevie predvídať výšku ani načasovanie platieb z EÚ, ani rozsah výdavkov z vlastných zdrojov; takýto model môže znižovať flexibilitu pri plánovaní a realizácii fondov a spôsobiť oneskorenia, nejasnosti či neželané korekcie; preto **upozorňuje**, že prijímatelia budú aj naďalej vykazovať skutočné náklady, takže podmienky pre nich nebudú zásadne zjednodušené;
- **podporuje** zachovanie flexibility pri programovaní a vykazovaní plnenia záväzkov z NRPP, konkrétne zachovanie princípu vykazovania výdavkov v žiadostiach o platbu na Komisiu a v účtovnej závierke tak, aby bolo možné kombinovať financovanie nesúvisiace s nákladmi (výkonnostný model) a súčasne zachovať vykazovanie prostredníctvom oprávnených výdavkov (nákladový model), pričom konkrétne typy operácií a opatrení, ktoré by mali byť realizované v ktorom modeli, by mali byť definované v NRPP s prihliadnutím na vhodnosť jednotlivých modelov pre konkrétne opatrenia;
- **vyjadruje** zásadný nesúhlas s navrhovaným zavedením pravidla n+1 (resp. n+10 mesiacov) na zrušenie záväzkov, ktoré predstavuje výraznú zmenu oproti pravidlu n+3, resp. n+2 uplatňovanému v predchádzajúcich programových obdobiach, ako aj v súčasnom období; a v tomto kontexte **berie na vedomie** cieľ Komisie zvýšiť efektívnosť čerpania prostriedkov a posilniť výsledkovú orientáciu, avšak prechod na pravidlo n+1 **považuje** za príliš prudký a rizikový;
- **zdôrazňuje**, že pre členské štáty EÚ by zavedenie pravidla n+1 znamenalo výrazné zvýšenie rizika nevyužitia alebo prepadnutia prostriedkov z rozpočtu EÚ, najmä na začiatku implementácie, a následného vrátenia prostriedkov do rozpočtu EÚ; v prípade intervencií podpory príjmu v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ dochádza k zmene súčasného pravidla n+2 na implementáciu na ročnej báze, čo ešte viac zvyšuje toto riziko;



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

- **konštatuje**, že predkladanie žiadostí o platbu Komisii je podmienené schválením NRPP zo strany Rady EÚ (v prípade kapitol Interreg iba Európskou komisiou) a stanovením míľnikov, cieľov a výstupov; zároveň **upozorňuje**, že návrh Komisie zavádza ďalšie ustanovenia, ktoré by vyvíjali neprimeraný tlak na štátne rozpočty, vrátane krátkeho pravidla zrušenia záväzkov, relatívne nízkeho predfinancovania EÚ (4 % v roku 2028, 3 % v roku 2029 a 3 % v roku 2030) a rizika straty prvého predfinancovania na rok 2028, ak NRPP nebude schválený do 31. júla 2028;
- **konštatuje**, že v dôsledku týchto faktorov existuje významné riziko dopadov na deficit verejných financií členských štátov EÚ, vrátane SR, keďže štátne rozpočty budú musieť sanovať všetky diskrepancie a zabezpečiť financovanie zmluvných záväzkov voči prijímateľom v podmienkach, v ktorých ich prijímatelia reálne dokážu vykonať; preto **požaduje**, aby bolo stanovené dlhšie pravidlo zrušenia záväzkov, konkrétne n+3 roky, s cieľom zamedziť nadmernej záťaži pre členské štáty v dôsledku zmeny implementačného nastavenia budúceho VFR;
- **podporuje** silnú politiku súdržnosti EÚ, ktorá by mala zostať hlavnou investičnou politikou EÚ, keďže zohráva kľúčovú úlohu pri znižovaní hospodárskych, sociálnych a územných rozdielov medzi regiónmi, priamo ovplyvňuje fungovanie a úspech jednotného trhu a prispieva k posilňovaniu celkovej konkurencieschopnosti EÚ;
- **považuje** za prioritné, aby budúca politika súdržnosti EÚ bola viac zacielená na podporu konkurencieschopnosti členských štátov EÚ a ich regiónov, pričom musí umožňovať primeranú podporu všetkých regiónov na základe ich špecifických potrieb, so zachovaním vyššej miery podpory pre menej rozvinuté regióny;
- **konštatuje**, že politika súdržnosti EÚ by mala významne prispievať k zelenej, spravodlivej a digitálnej transformácii, k riešeniu demografických, environmentálnych a bezpečnostných výziev, k posilňovaniu územnej odolnosti a k zabezpečeniu práva obyvateľov zostať žiť vo svojom domovskom regióne; a zároveň **poukazuje** na jej zásadný význam pre podporu zamestnanosti, zvyšovanie vnútornej odolnosti regiónov a rozvoj ich hybnosti a mobility – pracovnej sily, služieb a infraštruktúry – ako nevyhnutných predpokladov dlhodobého rozvoja a schopnosti reagovať na krízové situácie;
- **podporuje** zachovanie silnej a samostatnej Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ s vlastným rozpočtom, založenej na dvoch pilieroch (zahrňujúcich priame platby, sektorové intervencie, Školský program EÚ a rozvoj vidieka) s cieľom zabezpečiť dostatočné finančné zdroje na udržateľné poľnohospodárstvo, rozvoj vidieckych oblastí a stabilitu príjmov hlavných aktérov rozvoja vidieka, najmä poľnohospodárov a obhospodarovateľov lesov;
- **zdôrazňuje**, že dlhodobou prioritou je odstránenie historických rozdielov v úrovni priamych platieb na hektár medzi členskými štátmi EÚ a dosiahnutie plnej vonkajšej konvergenencie priamych platieb; poukazuje na skutočnosť, že súčasná úroveň priamych platieb v SR dosahuje približne 80 % priemeru EÚ a do roku 2027 sa má zvýšiť len na približne 82 – 83 % priemeru EÚ; preto **podporuje**, aby SR v rokovaníach presadzovala plnú konvergenciu priamych platieb, ktorá by mala byť explicitne zahrnutá do kapitoly SPP EÚ, keďže jej dosiahnutie považuje za základný predpoklad spravodlivej a efektívnej SPP EÚ;
- **vyjadruje** nesúhlas s navrhovanou povinnou degresivitou a stropovaním priamych platieb pre veľké farmy, konkrétne so stanovením degresivity od úrovne 20 000 EUR a maximálneho stropu podpory na jednu farmu vo výške 100 000 EUR; zdôrazňuje, že



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

mechanizmus stropovania musí zohľadňovať historické štrukturálne realie jednotlivých členských štátov EÚ, keďže navrhované riešenie znevýhodňuje krajiny s historicky dominantnou veľkovýrobnou štruktúrou a zároveň negatívne dopadá na tie členské štáty EÚ, ktoré ešte nedosiahli plnú konvergenciu priamych platieb;

- **považuje** navrhovaný spôsob povinného stropovania za diskriminačný, vedúci k znižovaniu príjmov fariem a farmárov, ako aj k oslabovaniu ich konkurencieschopnosti; preto **nesúhlasí** s navrhovanou povinnou degresivitou a stropovaním zo strany Komisie a ako akceptovateľné riešenie **podporuje** buď dobrovoľné stropovanie veľkých fariem, alebo alternatívne umožnenie odpočtu mzdových nákladov pri výpočte stropovej hodnoty podpory na farmu;
- **považuje** návrh Európskeho fondu konkurencieschopnosti (ďalej len „ECF“) za reakciu na pretrvávajúcu neschopnosť EÚ v dostatočnej miere pretaviť excelentný výskum a inovácie do hospodárskeho rastu a posilnenia konkurencieschopnosti EÚ; zároveň **berie na vedomie**, že princíp excelentnosti je navrhovaný ako základný princíp podpory výskumu a inovácií v rámci budúceho ECF, pričom **zdôrazňuje**, že nový fond by sa mal zamerať na maximalizáciu svojho dopadu naprieč všetkými hospodárstvami členských štátov EÚ;
- **zdôrazňuje**, že ak má nový ECF naplniť svoje ambície a dosiahnuť skutočný a merateľný dopad, musí zabezpečiť rovnaké príležitosti pre všetky členské štáty EÚ a zároveň prispievať k zachovaniu geografickej rovnováhy v rámci jednotného trhu vo všetkých jeho slobodách; zároveň **zdieľa presvedčenie**, že bez systematického prekonávania inovačnej medzery medzi členskými štátmi a regiónmi EÚ nebude možné dosiahnuť plnú konkurencieschopnosť EÚ v globálnom meradle a efektívne konkurovať ostatným popredným znalostným ekonomikám sveta; a **poukazuje** na skutočnosť, že každá časť Európy musí mať reálnu možnosť špecifickým spôsobom prispieť k posilneniu konkurencieschopnosti EÚ a že geografická rovnováha v rámci celého ECF je predpokladom adekvátneho využitia dodávateľských reťazcov v čo najväčšom počte členských štátov EÚ, ako aj dosiahnutia multiplikačných hospodárskych a inovačných efektov;
- **zdôrazňuje**, že v rámci výskumno-inovačných aktivít programu Horizont Európa realizovaných prostredníctvom štyroch tematických okien ECF je kľúčové zabezpečenie adekvátneho geografického zastúpenia členských štátov EÚ, so zohľadnením potreby cielenej a osobitnej podpory členských štátov EÚ s nižšou výskumno-inovačnou výkonnosťou (tzv. „widening countries“);
- **požaduje** vytvorenie osobitne určených podporných nástrojov v rámci ECF, vrátane úprav hodnotiacich kritérií a hodnotiacich mechanizmov projektov, tak aby nový fond prispieval nielen k excelentnosti, ale aj k vyváženému a inkluzívnemu rozvoju výskumno-inovačného potenciálu v celej EÚ;
- **zdôrazňuje** potrebu v rokovaníach presadzovať vyčlenenie osobitných finančných prostriedkov na lepšie prepojenie Ukrajiny s Európskou úniou, a to buď formou samostatnej finančnej obálky, alebo v rámci Nástroja na prepájanie Európy (CEF), prostredníctvom vyhlásenia osobitnej výzvy pre členské štáty a regióny susediace s Ukrajinou, ktoré čelia zvýšeným nárokom na rozvoj dopravnej, energetickej a bezpečnostnej infraštruktúry; a **považuje** tento prístup za nevyhnutný pre zabezpečenie cielenej a funkčnej distribúcie zdrojov v prospech krajín a regiónov s nižšou úrovňou infraštruktúrneho rozvoja a so zvýšenou záťažou vyplývajúcou z geopolitickej situácie;



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

- **poukazuje** na to, že rozvoj dopravnej a energetickej konektivity prostredníctvom krajín a regiónov susediacich s Ukrajinou priamo podporuje hospodársky rast EÚ už počas procesu postupnej integrácie Ukrajiny do vnútorného trhu EÚ; a **zdôrazňuje**, že ekonomicky silné a prosperujúce pohraničné regióny prispievajú k znižovaniu sociálneho napätia, k posilňovaniu odolnosti voči vonkajším hrozbám a k celkovej bezpečnosti EÚ; zároveň **pripomína**, že takéto investície sú v súlade so základnými cieľmi politiky súdržnosti podľa článku 174 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, najmä so znižovaním regionálnych rozdielov a podporou hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti;
- **podporuje** vytváranie synergických väzieb s finančnými prostriedkami v rámci výdavkovej kapitoly Globálna Európa, a to s cieľom podporiť rozvoj cezhraničnej strategickej infraštruktúry s Ukrajinou, modernizáciu dopravných a energetických prepojení, zvyšovanie kapacít hraničných priechodov, posilňovanie energetickej bezpečnosti, ako aj prehlbovanie spolupráce v oblasti implementácie digitálnych riešení, rozvoja umelej inteligencie, kybernetickej bezpečnosti a rozvoja ľudského kapitálu; a **zdôrazňuje**, že uvedené opatrenia prispejú aj k zlepšeniu obchodných tokov, mobility pracovnej sily a talentu medzi členskými štátmi EÚ a Ukrajinou;
- **upozorňuje** na špecifické výzvy v sektore poľnohospodárstva vyplývajúce z nárastu dovozov poľnohospodárskych komodít z Ukrajiny, SR by preto mala v rokovaní presadzovať vytvorenie osobitného fondu alebo osobitného kompenzačného mechanizmu na pokrytie trhových strát poľnohospodárov v najviac dotknutých členských štátoch EÚ, s cieľom zachovať stabilitu poľnohospodárskej výroby, príjmov farmárov a sociálnu udržateľnosť vidieckych oblastí;
- **zdôrazňuje** potrebu v rokovaní sa zaoberať za stabilný, transparentný a dlhodobý predvídateľný systém vlastných zdrojov EÚ, ktorý bude zohľadňovať rozdielne hospodárske a fiškálne východiská členských štátov EÚ, ako aj prebiehajúce národné konsolidačné úsilie a reálny fiškálny priestor SR; zároveň **konštatuje**, že SR by mala byť otvorená diskusii o zavádzaní nových vlastných zdrojov EÚ, avšak za predpokladu, že pôjde len také zmeny v systéme vlastných zdrojov, ktoré nebudú viesť k neprimeranej záťaži pre menej prosperujúce členské štáty EÚ a ani k negatívnym dopadom na konkurencieschopnosť podnikateľského prostredia EÚ; a zároveň **zdôrazňuje** potrebu posudzovať príjmovú stranu rozpočtu EÚ v úzkej previazanosti s výdavkovou stranou v rámci komplexných rokovaní o VFR na roky 2028 – 2034;
- **víta a podporuje** návrh Európskej komisie na zrušenie korekčných mechanizmov (rabatov) pre nadpriemerne hospodársky vyspelé členské štáty EÚ; poukazuje na skutočnosť, že navrhovaná zmena architektúry budúceho VFR, vrátane výrazného zníženia podielu výdavkov na politiku súdržnosti EÚ a Spoločnú poľnohospodársku politiku EÚ v prospech politik založených na princípe excelentnosti, v praxi posilňuje priority čistých prispievateľov, čím sa doterajšia argumentácia o potrebe ich dodatočnej kompenzácie prostredníctvom rabatov stáva menej opodstatnenou;
- **podporuje** ochranu rozpočtu EÚ, ako aj jeho zodpovedné, účelné a efektívne využívanie, a preto nenamieta samotné zavedenie navrhovaných horizontálnych kondicionalít, vrátane dodržiavania práv, slobôd a zásad zakotvených v Charte základných práv EÚ a zásad právneho štátu; zároveň však **zdôrazňuje**, že mechanizmy uplatňovania týchto kondicionalít musia byť nastavené transparentne, spravodlivo, proporcionálne, primerane a predvídateľne;



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

- **vyjadruje** vážne znepokojenie nad zavádzaním takej formy podmienenosti, ktorá by mohla byť založená na subjektívnom posudzovaní namiesto jasne definovaných, objektívnych a právne záväzných kritérií; a **poukazuje** na to, že zdroje informácií uvedené v návrhu nariadenia k Národnému a regionálnemu partnerskému plánu (NRPP) pre posudzovanie dodržiavania horizontálnych princípov môžu viesť k právnej neistote, finančnej nepredvídateľnosti a ohrozeniu dlhodobého plánovania investícií;
- **zdôrazňuje**, že v návrhu absentujú exaktné kritériá a jasne vymedzený postup identifikácie opatrení, na ktoré by sa vzťahovalo pozastavenie platieb alebo následné zrušenie záväzkov; preto **považuje** za nevyhnutné, aby akákoľvek podmienenosť čerpania finančných prostriedkov z rozpočtu EÚ bola založená výlučne na objektívnych, transparentných, merateľných a vopred stanovených právne záväzných kritériách, ktoré minimalizujú priestor pre subjektívne posudzovanie a riziko politickej interpretácie;
- **považuje** za osobitne dôležité vyjasniť prepojenie medzi VFR po roku 2027 a zásadami právneho štátu; najmä v prípade potenciálneho prepojenia čerpania prostriedkov z VFR s plnením odporúčaní zo Správy o právnom štáte; a **zdôrazňuje** potrebu stanovenia jasných, transparentných a jednotných kritérií hodnotenia stavu právneho štátu, ako aj kritérií hodnotenia plnenia jednotlivých odporúčaní, vrátane jednoznačného vymedzenia podmienok, za ktorých by mohlo dôjsť ku kráteniu alebo pozastaveniu finančných prostriedkov;
- **podporuje** vypracovanie jednotnej metodológie hodnotenia plnenia odporúčaní zo Správy o právnom štáte, ktorá by zabezpečila právnu istotu, rovnaké zaobchádzanie so všetkými členskými štátmi EÚ a predvídateľnosť rozhodovania zo strany inštitúcií EÚ;
- **vníma** pozitívne zámer Európskej komisie výrazne zjednodušiť rozpočet EÚ a zvýšiť jeho flexibilitu; zároveň však **zdôrazňuje**, že aby bolo nastavenie rozpočtu skutočne efektívne a účinne prispievalo k napĺňaniu strategických cieľov EÚ, je nevyhnutné spresniť viaceré ustanovenia legislatívnych návrhov k VFR, ktoré sú v súčasnosti formulované voľne alebo nejednoznačne;
- **zdôrazňuje**, že so zvyšujúcou sa mierou flexibility rozpočtu EÚ musí byť zachovaná aj vysoká úroveň transparentnosti, sledovateľnosti a zodpovednosti pri využívaní finančných prostriedkov; a **poukazuje** na potrebu, aby akékoľvek zmeny v alokáciách boli sprevádzané jasne definovanými pravidlami kontroly, auditu a správy údajov;
- **podporuje** dosahovanie synergických efektov medzi jednotlivými finančnými nástrojmi naprieč všetkými výdavkovými kapitolami budúceho VFR; zároveň však požaduje od Európskej komisie jasné vymedzenie spôsobu uplatňovania synergií medzi Národným a regionálnym partnerským plánom (NRPP) a priamo riadenými programami, ktoré fungujú na odlišných implementačných modeloch (výsledkový a výdavkový), ako aj stanovenie mechanizmov na predchádzanie riziku dvojitého financovania;
- **víta** zavedenie jednotného uplatňovania horizontálnych priorít v rámci rozpočtu EÚ, vrátane priorít v oblasti klímy, biodiverzity, sociálnych politík a rovnosti, ako aj zavedenie princípu „výrazne nenarušiť“ a systému ich monitorovania, ktorý umožní komplexný a porovnateľný prehľad o intervenciách a ich prínosoch k horizontálnym cieľom v rámci celého rozpočtu EÚ;
- **nesúhlasí** so zavedením dynamického deflátoru, t. j. medziročnej úpravy výdavkových stropov VFR na základe skutočnej miery inflácie v prípade jej poklesu pod 1 % alebo nárastu nad 3 % ročne v rámci EÚ27; a **poukazuje** na to, že takáto technická úprava by



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

automaticky nezaručovala zvýšenie alokácií jednotlivých programov a zároveň by viedla k zníženiu predvídateľnosti medziročných príspevkov členských štátov do rozpočtu EÚ;

- **podporuje** zásadu riadneho finančného hospodárenia a efektívneho využívania prostriedkov EÚ; a **zdôrazňuje**, že v rámci rokovaní o budúcom VFR by SR mala presadzovať zachovanie vysokého štandardu transparentnosti, zodpovednosti a kontroly pri správe rozpočtu EÚ, vrátane úzkej spolupráce s Európskym dvorom audítorov, Európskym úradom pre boj proti podvodom a Európskou prokuratúrou; zároveň **poukazuje** na potrebu posilňovania ochrany finančných záujmov EÚ a SR prostredníctvom prevencie a účinného odhaľovania podvodov, korupcie a zneužívania verejných prostriedkov, keďže robustné a účinné mechanizmy kontroly, transparentnosti a zodpovednosti sú nevyhnutným predpokladom dôveryhodného a efektívneho čerpania zdrojov EÚ;
- **zdôrazňuje**, že akékoľvek úpravy existujúcich vlastných zdrojov EÚ by nemali mať disproportčný dopad na menej prosperujúce členské štáty EÚ; a v tomto kontexte **konštatuje**, že vzhľadom na nárast štandardnej sadzby dane z pridanej hodnoty v SR by aktualizácia vázanej priemernej sadzby DPH ako vlastného zdroja mala pre SR pozitívny vplyv na výšku odvodov, a preto by SR mala podporovať aktualizáciu výpočtového mechanizmu tak, aby odrážal aktuálnu situáciu v jednotlivých členských štátoch EÚ; zároveň **deklaruje** otvorenosť k zaradeniu manipulačného poplatku za položky elektronického obchodu medzi tradičné vlastné zdroje EÚ;
- **vyjadruje** nesúhlas s návrhom na zrušenie mechanizmu solidarity pre menej rozvinuté členské štáty EÚ v rámci vlastného zdroja založeného na nerecyklovanom plastovom odpade;
- **konštatuje**, že zavedenie nových vlastných zdrojov predstavuje navýšenie príjmovej stránky rozpočtu EÚ, čo umožňuje ich využitie na financovanie výdavkov VFR na roky 2028 – 2034; zároveň **upozorňuje**, že v prípade nenavýšenia príjmovej stránky rozpočtu EÚ prostredníctvom nových zdrojov by EÚ musela hľadať alternatívne spôsoby financovania, čo by mohlo viesť buď k zvýšeniu odvodov SR zo zdroja založeného na hrubom národnom dôchodku, alebo k zníženiu celkového objemu budúceho VFR; v tomto kontexte pozitívne **vníma** návrh vlastného zdroja založeného na nerecyklovanom odpade z elektrických a elektronických zariadení, a to najmä z pohľadu jeho potenciálneho pozitívneho vplyvu na verejné financie a životné prostredie; zároveň **deklaruje** pripravenosť SR byť počas rokovaní otvorená diskusií o možných úpravách metodiky výpočtu tohto zdroja;
- **poukazuje** na potrebu ďalšej diskusie o mechanizme kompenzácie uhlíka na hraniciach (CBAM), keďže v súčasnosti pretrvávajú viaceré otvorené otázky; a v tomto kontexte **zdôrazňuje**, že je nevyhnutné zameriavať sa aj na primeranosť podielu odvodu z tohto zdroja do rozpočtu EÚ;
- **vyjadruje** zdržanlivý postoj k vlastnému zdroju založenému na systéme obchodovania s emisiami (ETS), keďže jeho zavedenie by znamenalo presmerovanie finančných prostriedkov z Environmentálneho fondu na národnej úrovni; a zároveň **vyjadruje** negatívny postoj k návrhu vlastného zdroja založeného na spotrebnej dani z tabaku (TEDOR);
- **berie na vedomie** výrazné znepokojenie podnikateľských združení v SR v súvislosti s navrhovaným novým vlastným zdrojom rozpočtu EÚ – CORE, a to najmä z dôvodu jeho nesystémovosti, potenciálnej diskriminácie vybraných podnikateľských subjektov, zvyšovania administratívnej a regulačnej záťaže, ako aj narušenia princípov daňovej



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

spravodlivosti a predvídateľnosti daňového prostredia; a **zdôrazňuje**, že SR by mala tieto aspekty zohľadňovať pri rokovaní o nových vlastných zdrojoch, vrátane porovnania ich dopadov so zdrojom založeným na HND;

- **upozorňuje**, že návrhy Európskej komisie v oblasti nových vlastných zdrojov môžu viesť k dodatočnému nárastu administratívnej záťaže pre členské štáty EÚ, najmä v súvislosti s potrebou vypracúvania odhadov a výpočtov nových zdrojov, vykazovania ich skutočného výberu a zabezpečenia ich odvodu do rozpočtu EÚ;
- **považuje** navrhované nastavenie VFR za problematické najmä vzhľadom na dobiehajúcu implementáciu programového obdobia 2021 – 2027, ktorá bude prebiehať súbežne s prípravou nového VFR, ako aj s rizikom ukončenia rokovaní o novom VFR a schválenia súvisiacej legislatívy EÚ až v roku 2027; zároveň **zdôrazňuje** potrebu nájsť také riešenie, aby termín predloženia národného reformného a plánovacieho programu (NRPP) nepredstavoval prekážku pre zabezpečenie plynulého vyplácania podpory príjmu;
- **upozorňuje**, že významnou výzvou bude zohľadnenie širokého referenčného rámca a výrazne vyššieho počtu strategických dokumentov a požiadaviek na prípravu NRPP, čo si bude vyžadovať adekvátne strategicko-plánovacie a analytické kapacity, ako aj začatie prípravných prác už v roku 2026; preto zároveň kriticky **vníma** rozsah požiadaviek kladených na NRPP, vrátane povinnosti prispievať ku každému špecifickému cieľu, čo výrazne obmedzuje flexibilitu členských štátov reagovať na vlastné špecifické výzvy;
- **upozorňuje**, že aj keď má byť NRPP realizovaný v rámci systému zdieľaného riadenia založeného na vzťahu medzi členským štátom a Európskou komisiou, návrh zavádza dodatočný schvaľovací krok prostredníctvom prijatia vykonávacieho rozhodnutia na úrovni Rady EÚ, a to tak pri schvaľovaní NRPP, ako aj pri vybraných jeho revíziách; **zdôrazňuje**, že takýto postup neprispieje k zjednodušeniu ani k zvýšeniu efektívnosti, naopak, povedie ku kompetenčne zložitejšiemu a časovo náročnejšiemu procesu; preto **požaduje** zachovanie doterajšieho rámca schvaľovania a zmien NRPP, ktorý je legislatívne ukotvený na úrovni členských štátov a Komisie;
- **hodnotí** pozitívne možnosť pokračovania v existujúcich a overených inštitucionálnych štruktúrach v prípade, že spĺňajú požiadavky systémových auditov; zároveň **poukazuje** na nový prvok v podobe koordinačného orgánu zodpovedného za vykonávanie NRPP, zabezpečenie koherencie jeho kapitol, technickú pomoc, sumarizáciu a predkladanie overujúcich dokumentov a vyhlásení riadiacich orgánov Európskej komisii; a **zdôrazňuje**, že kľúčové nebude len jeho formálne zriadenie, ale najmä efektívne nastavenie jeho kompetencií a praktický výkon zverených funkcií;
- **konštatuje**, že podľa návrhu Komisie majú byť funkcie finančného riadenia NRPP súčasťou pôsobnosti koordinačného orgánu, hoci tieto funkcie doteraz koordinačné orgány nevykonávali; preto **nepodporuje**, aby nariadenie v rámci systému zdieľaného riadenia určovalo, ktorý konkrétny vnútroštátny orgán má zabezpečovať úlohy finančného riadenia; **zdôrazňuje**, že realizácia NRPP má prebiehať v režime zdieľaného riadenia, v rámci ktorého je v kompetencii členského štátu EÚ určiť mechanizmus implementácie, vrátane rozdelenia úloh medzi jednotlivé orgány; poukazujúc na to, že vo viacerých členských štátoch EÚ existuje dlhodobo etablovaný model oddelenia koordinačného orgánu zodpovedného za vecnú implementáciu od orgánu zabezpečujúceho finančné riadenie, pričom systém finančného riadenia politiky súdržnosti EÚ, ktorá v súčasnosti predstavuje viac ako dve tretiny alokácie VFR, je založený na auditovaných procesoch Komisie a



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

Európskeho dvora audítorov, stabilných administratívnych kapacitách, odbornej expertíze a legislatívne vyžadovaných IT systémoch využívaných aj v rámci SPP EÚ;

- **upozorňuje**, že preskupovanie alebo zlučovanie existujúcich administratívnych kapacít by predstavovalo významné procesné riziko, najmä z pohľadu ohrozenia implementácie programového obdobia 2021 – 2027 v dôsledku presunu kapacít na obdobie 2028 – 2034; zároveň by išlo o administratívne a finančne náročný proces, keďže by bolo potrebné súbežne financovať dobiehajúce obdobie 2021 – 2027 a budovať nové kapacity pre nasledujúce obdobie, vrátane obstarávania a vývoja nových IT systémov, zatiaľ čo existujúce systémy by museli zostať v prevádzke; tiež **upozorňuje**, že pri časovo ambicióznom začiatku implementácie NRPP by tieto zmeny mohli ohroziť včasnú predloženie prvých žiadostí o platbu Európskej komisii už na jeseň 2028, prijatie predfinancovania v roku 2028, ako aj splnenie pravidla n+10 mesiacov; preto **požaduje** úpravu nariadenia tak, aby určenie funkcií a výkon finančného riadenia zostalo v kompetencii členských štátov EÚ, a to aj v prípade kapitol plánu Interreg, pričom bude výlučne na členskom štáte EÚ, ktorej konkrétnej vnútroštátnej inštitúcii zverí výkon týchto vybraných funkcií, keďže funkcie finančného riadenia fondov EÚ sú integrálnou súčasťou základných kompetenčných procesov verejnej správy, najmä v oblasti rozpočtového riadenia, platobných procesov, účtovníctva a výkazníctva;
- **požaduje** jasné a jednoznačné vymedzenie pravidiel pre výkon kontrol a auditov pri všetkých modeloch financovania (výkonnostnom aj nákladovom), a to vo vzťahu k zabezpečeniu súladu s uplatniteľným právom („applicable law“), najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že podľa návrhu nariadenia k NRPP nie je umožnené overovanie dokumentácie preukazujúcej realizáciu podkladových transakcií („underlying transactions“);
- **konštatuje**, že v oblasti predfinancovania návrh počíta s jeho realizáciou v priebehu troch rokov, a to v roku 2028 vo výške 4 % celkovej alokácie pre členský štát a v rokoch 2029 a 2030 vždy vo výške 3 % alokácie, spolu teda 10 % celkovej alokácie; a Komisia zároveň navrhuje, aby predfinancovanie na rok 2028 nebolo poskytnuté v prípade, ak NRPP nebude schválený vykonávacím rozhodnutím Rady EÚ do 31. júla 2028; preto **vyjadruje** zásadný nesúhlas s týmto nastavením; SR by mala presadzovať vyplatenie predfinancovania bezodkladne po schválení NRPP, bez viazania na konkrétny dátum, prípadne jeho spojenie s predfinancovaním v nasledujúcich rokoch;
- **vníma** ako zásadne problematický návrh zostupného rozloženia záväzkov, ktorý predstavuje výraznú zmenu oproti predchádzajúcim programovým obdobiam, kde sa uplatňovalo vzostupné rozloženie záväzkov s nižšími alokáciami v úvodných rokoch a vyššími v závere obdobia; **konštatuje**, že v kombinácii s obmedzeniami v oblasti predfinancovania, uplatňovaním pravidla n+10 mesiacov na zrušenie záväzkov a skrátením obdobia na predkladanie žiadostí o platbu vytvára navrhovaný model neprímeraný tlak na intenzívne čerpanie už v prvých rokoch, keď zároveň prebieha dobiehanie implementácie predchádzajúceho programového obdobia; preto **podporuje** zachovanie doterajšieho vzostupného rozloženia záväzkov s cieľom vytvoriť priaznivejšie a realickejšie implementačné podmienky pre prijímateľov pri súbehu dvoch programových období;
- **vyjadruje** podporu pre integrovaný územný rozvoj s cieľom zabezpečiť rovnaké rozvojové príležitosti pre všetky regióny pri zohľadnení ich špecifických potrieb, vrátane cielej podpory regiónov najviac ohrozených dôsledkami transformácie; **konštatuje**, že hoci návrh nariadenia preberá niektoré prvky doterajších pravidiel politiky súdržnosti a SPP EÚ, navrhovaná úprava podmienok podpory územného rozvoja, udržateľného rozvoja miest a



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

regiónov čeliacich špecifickým transformačným výzvam je výrazne zúžená v porovnaní so súčasným legislatívnym rámcom politiky súdržnosti EÚ; preto **podporuje** rozšírenie a spresnenie ustanovení v oblasti územného rozvoja, vrátane jasného vymedzenia integrovaných územných investícií, spresnenia podpory rozvoja miest a zabezpečenia konzistentnej podpory regiónov v transformácii;

- **podporuje**, aby budúci VFR explicitne reflektoval potrebu posilnenia dopravnej infraštruktúry ako kľúčového predpokladu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti; a v tomto kontexte konštatuje, že SR by mala presadzovať úpravu legislatívy k VFR a metodiky klimatického započítavania tak, aby investície do obchvatov miest, diaľnic a rýchlostných ciest boli automaticky započítavané minimálne 40 % koeficientom, a to vzhľadom na ich významný prínos k zlepšeniu kvality života obyvateľov dotknutých území;
- **podporuje** započítavanie zdravotníckych projektov do plnenia 14 % sociálneho cieľa navrhovaného Európskou komisiou v rámci legislatívy k NRPP; keďže investície do zdravotníckej infraštruktúry, pripravenosti na krízy, prevencie ochorení a zlepšenia dostupnosti zdravotnej starostlivosti majú priamy sociálny dopad, prispievajú k sociálnej inklúzii, znižovaniu regionálnych nerovností a zvyšovaniu kvality života obyvateľstva;
- **poukazuje** na skutočnosť, že SPP EÚ už v súčasnosti zahŕňa environmentálne a klimatické prvky prostredníctvom kondicionality a ekoschém, pričom ich uplatňovanie by sa malo orientovať predovšetkým na dosahovanie konkrétnych výsledkov v oblasti ochrany pôdy, biodiverzity, mitigácie a adaptácie na zmenu klímy a hospodárenia s vodou; a **konštatuje**, že významný potenciál v tomto smere majú najmä celofarmové ekoschémy, pri ktorých môžu motivačné platby účinne podporiť systematické a komplexné zavádzanie udržateľných postupov; a preto **podporuje** ďalší rozvoj výkonnostne orientovaných nástrojov a ekoschém, ktoré prispievajú k environmentálnym a klimatickým cieľom pri zachovaní konkurencieschopnosti poľnohospodárstva.
- **nesúhlasí** s navrhovaným povinným národným spolufinancovaním vybraných typov intervencií SPP EÚ vo výške minimálne 30 %, keďže ide o zásadnú zmenu, ktorá by znamenala zvýšenú záťaž pre národné rozpočty a mohla by viesť k výrazným nerovnostiam v podpore poľnohospodárstva medzi členskými štátmi EÚ; a **konštatuje**, že navrhované nastavenie môže zároveň obmedziť ochotu členských štátov EÚ podporovať intervencie nad rámec povinných sektorov; a **zdôrazňuje**, že intervencie s významným prínosom k cieľom EÚ v oblasti klímy a biodiverzity by nemali byť zaťažené zvýšenou mierou národného spolufinancovania, a preto **podporuje** zníženie navrhovanej 30 % miery a jej nahradenie vyšším podielom financovania z fondov EÚ;
- **zdôrazňuje**, že SR ako vnútrozemská krajina vníma smerovanie spoločnej rybárskej politiky s obavami, keďže legislatívne návrhy neobsahujú adekvátne rámce podpory rozvoja akvakultúry a zároveň výrazne zvyšujú mieru spolufinancovania;
- **víta** navrhované trojnásobné zvýšenie alokácie a stanovenie jej minimálnej úrovne pre oblasť vnútorných záležitostí, ako aj zohľadnenie špecifik tejto oblasti, vrátane princípov partnerstva, flexibility financovania v reakcii na krízy a nové potreby, ex-ante pilierového hodnotenia medzinárodných organizácií, uplatňovania Charty základných práv EÚ, flexibilných presunov prostriedkov a osobitného režimu zmien NRPP; a **zdôrazňuje**, že SR by mala presadzovať zachovanie navrhovanej minimálnej alokácie pre oblasť vnútorných záležitostí;



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

- **požaduje**, aby sa pri určovaní podmienok spolufinancovania v oblasti vnútorných záležitostí zohľadnili jej špecifiká, ktoré si vyžadujú iný prístup než regionálne kritérium vyspelosti, používané v politike súdržnosti EÚ; a **konštatuje**, že vzhľadom na charakter projektov, z ktorých časť sa realizuje aj mimo územia členského štátu EÚ, by mala byť miera spolufinancovania v tejto oblasti vyššia a primerane reflektovať význam opatrení, existujúce hrozby a pridanú hodnotu EÚ;
- **víta a podporuje** v súvislosti s novým Európskym fondom konkurencieschopnosti (ECF) snahu o zjednodušenie, agregáciu a tematické zameranie financovania projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu cieľov konkurencieschopnejšej EÚ; a konštatuje, že zjednodušenie pravidiel a koncentrácia nástrojov môžu urýchliť proces financovania strategických programov, ktoré boli doteraz fragmentované a fungovali podľa rozdielnych pravidiel, čo komplikovalo využívanie a kombinovanie finančných zdrojov; a preto sa **domnieva**, že vytvorenie jednotného fondu môže prispieť k rýchlejšej a flexibilnejšej reakcii na potreby európskeho priemyslu v kľúčových oblastiach strategického záujmu EÚ;
- **podporuje** zároveň výrazné zvýšenie európskych výdavkov na bezpečnosť s cieľom posilniť obranný priemysel EÚ naprieč celým hodnotovým reťazcom – od infraštruktúry až po výskum a vývoj; a v kontexte aktuálnej geopolitickej situácie a rastúcich tlakov na európsky priemysel na globálnych trhoch **považuje** za nevyhnutné, aby rozdeľovanie zdrojov významne podporovalo konkurencieschopnosť podnikov a zároveň umožňovalo ich dlhodobu udržateľný rozvoj;
- **považuje** však za problematické navrhované riadenie ECF a spoločné programovanie medzi ECF a programom Horizont Európa; a konštatuje, že v tejto oblasti je potrebná väčšia jasnosť riadiacich procesov, vyššia transparentnosť a zrozumiteľné prepojenie medzi oboma programami; a zároveň **považuje** za dôležité vyhnúť sa fragmentácii a duplicitě koordinačných a riadiacich štruktúr; a **konštatuje**, že obavy vyvoláva najmä navrhovaná Strategická rada zainteresovaných strán, ktorej členovia majú byť vyberaní Komisiou prostredníctvom otvorenej výzvy bez nominácií zo strany členských štátov EÚ, čo môže viesť k nedostatočnému zastúpeniu menších členských štátov EÚ; rovnako nejasné zostáva fungovanie tzv. komitológie – programových výborov, najmä programových výborov v rôznych formátoch (vrátane výboru pre obranný priemysel), ako aj presný spôsob zapojenia členských štátov EÚ do rozhodovacieho procesu;
- **podporuje** cieľ ECF posilňovať synergie s inými zdrojmi financovania, vrátane alternatívneho, kombinovaného a kumulatívneho financovania, z ktorého môžu významne profitovať aj slovenské verejné a súkromné subjekty; a pozitívne **vníma** možnosť využívania tzv. „pečate konkurencieschopnosti“, ktorá umožní financovať kvalitné projekty ECF alebo Horizont Európa, na ktoré nepostačuje alokácia výzvy, priamo zo zdrojov NRPP; rovnako **víta** možnosť kombinovania zdrojov ECF, resp. Horizont Európa so zdrojmi NRPP, napríklad pri účasti členských štátov na veľkých európskych partnerstvách alebo iniciatívach typu AI Gigafactories; a **konštatuje**, že z pohľadu slovenských žiadateľov ide o mimoriadne atraktívny nástroj, keďže znižuje mieru vlastného spolufinancovania; a **zdôrazňuje**, v prípade rozhodnutia SR aktívne využívať tieto nástroje však bude nevyhnutné zabezpečiť strategické plánovanie dostatočnej alokácie zdrojov NRPP, ich efektívne programovanie, ako aj ďalšie spresnenie metodických usmernení a harmonizáciu administratívnych a finančných pravidiel;
- **vníma** pozitívne návrh architektúry programu Horizont Európa, vrátane jeho integrácie s ECF; osobitne **víta** dôraz na transfer technológií, podporu aplikácie výsledkov výskumu



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

a vývoja do praxe, technológie dvojakeho použitia, ako aj zachovanie podpory špičkového základného výskumu; a **podporuje** kontinuitu v zachovaní existujúcich podporných štruktúr, najmä národných kontaktných bodov, vrátane ich zakotvenia v rámci tematických okien ECF, s cieľom pokryť celý investičný cyklus – od základného výskumu až po uplatnenie na trhu; zároveň **víta** holistický prístup Európskej komisie k rozvoju ekosystému výskumu, vývoja a inovácií, ktorý vníma výskumné a technologické infraštruktúry ako prepojený systém komplementárnych služieb;

- **podporuje** pokračovanie tzv. „widening opatrení“ v programe Horizont Európa, keďže inovačná medzera medzi členskými štátmi EÚ pretrváva a jej prehlbovanie by bolo v rozpore s cieľom posilnenia konkurencieschopnosti EÚ ako celku; v tomto kontexte **vníma** negatívne klasifikáciu členských štátov EÚ do kategórií na základe Európskeho prehľadu inovácií („European Innovation Scoreboard“), a rovnako aj navrhované podmienenie prístupu k tzv. „widening opatreniam“ na budovanie kapacít zvýšením investícií do výskumu a inovácií v porovnaní s predchádzajúcim rokom;
- **deklaruje** záväzok postupne zvyšovať investície do tejto oblasti v národných strategických dokumentoch (napr. „Národná stratégia výskumu, vývoja a inovácií 2030“), avšak v kontexte rozpočtovej konsolidácie a zvýšených výdavkov na obranu je potrebné zachovať primeranú flexibilitu; a **konštatuje**, že reštriktívne podmienky by mohli ohroziť proces budovania kapacít, prehlbiť existujúce rozdiely a oslabiť ambíciu vytvoriť konkurencieschopný európsky výskumno-inovačný systém; súčasne je potrebné vytvárať priestor pre zapojenie nových účastníkov do Horizont Európa a paralelne zvyšovať ich záujem o ECF;
- **konštatuje**, že návrh nariadenia k ECF zdôrazňuje úlohu členských štátov EÚ pri koordinácii jeho cieľov s národnými politikami a plánmi; a v zmysle čl. 7 **podporuje** ustanovenia o spoločnej koordinácii Komisie a členských štátov EÚ v oblastiach spoločných priorít konkurencieschopnosti a pri projektoch strategického významu a spoločného európskeho záujmu; preto **podporuje** vytváranie synergií už od fázy plánovania až po implementáciu a uvedenie projektov na trh, čo si vyžaduje aj funkčné riadiace a koordinačné mechanizmy na národnej úrovni;
- **podporuje** navýšenie prostriedkov pre Nástroj na prepájanie Európy (CEF) a **presadzuje**, aby vzhľadom na nižšiu mieru dobudovanosti cestnej infraštruktúry transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) mohli byť tieto zdroje využité aj na dobudovanie cestných európskych dopravných koridorov na území SR; zároveň **konštatuje**, že navrhované navýšenie prostriedkov CEF nepovažuje za dostatočné na včasné dobudovanie TEN-T, preto bude potrebné zapojiť aj ďalšie zdroje, vrátane NRPP a súkromného spolufinancovania;
- zároveň **podporuje** výrazné posilnenie zdrojov CEF určených na vojenskú mobilitu, najmä na rozvoj dopravnej infraštruktúry s duálnym využitím, keďže tá je v súčasnosti jednou z hlavných priorít posilňovania obrannej pripravenosti a pri súčasnom VFR sa ukázali alokované finančné prostriedky ako nepostačujúce; a **považuje** za prioritné homogenizovať sieť TEN-T, vrátane obnovy kľúčovej infraštruktúry a dopravných uzlov, s cieľom zabezpečiť plynulé prepojenie hlavných koridorov EÚ a podporiť železničnú, verejnú osobnú a intermodálnu nákladnú dopravu s cieľom zvýšenia podielu ekologických druhov dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce; a zároveň **navrhuje** zachovať pravidlo garantovanej národnej obálky aj v budúcom období, obdobne ako v CEF 2;



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

- **vníma** pozitívne zaradenie programov v oblasti jadrovej energetiky do druhej výdavkovej kapitoly, zároveň však **zdôrazňuje** potrebu jednoznačne uviesť možnosti podpory jadrových projektov v relevantných programoch alebo upraviť znenie tak, aby tieto projekty neboli vylúčené alebo neprímerane obmedzené;
- **vníma** dôvody zlúčenia viacerých programov do nového programu pre jednotný trh a colníctvo s cieľom dosiahnuť väčšiu flexibilitu, synergiu a zníženie administratívnej záťaže; avšak **upozorňuje** na riziko oslabenia financovania niektorých oblastí; preto **podporuje** jasné pravidlá presunov finančných prostriedkov a širšie zapojenie členských štátov EÚ do implementácie programu a schvaľovania pracovných programov;
- **podporuje** navrhovaný rozpočet programu Erasmus+ a jeho zachovanie ako jedného z kľúčových nástrojov EÚ na podporu vzdelávania, mládeže, športu a európskych hodnôt; a pozitívne **hodnotí** inkluzívny charakter programu, absenciu povinného národného spolufinancovania grantov a predpoklady pre vysokú mieru absorpcie; **požaduje** však vyjasnenie budúcej existencie príslušného komitologického výboru, v ktorom mali členské štáty doteraz aktívnu úlohu pri schvaľovaní ročného pracovného programu; a **preferuje** pokračovanie jeho existencie aj v budúcom programe Erasmus+ 2028 – 2034.
- **podporuje** navýšenie rozpočtu na vonkajšie činnosti v rámci zlúčeného nástroja Globálna Európa, keďže má záujem na posilnení úlohy EÚ ako globálneho aktéra; a zároveň **podporuje** zlúčenie viacerých existujúcich nástrojov do nástroja Globálna Európa s cieľom zvýšiť flexibilitu a koherenciu vonkajších politík EÚ; negatívne však **vníma** skutočnosť, že spomedzi piatich geografických pilierov Komisia navrhuje pre pilier Európa (vrátane rozširovania EÚ) najnižšie navýšenie prostriedkov (44 % v bežných cenách), zatiaľ čo ostatné geografické piliere počítajú s navýšením presahujúcim 60 % v bežných cenách;
- **považuje** za nevyhnutné, aby nástroj Globálna Európa predstavoval stabilný a dostatočne financovaný mechanizmus v rámci VFR, s jasne stanovenými kritériami a vysokou mierou flexibility, najmä pre členské štáty EÚ priamo susediace s Ukrajinou; zároveň **víta** osobitnú finančnú alokáciu nad rámec stropov VFR na podporu Ukrajiny, ktorá patrí medzi prioritné partnerské krajiny oficiálnej rozvojovej pomoci SR ako krajina s osobitnými potrebami, a preto si zaslúži osobitné postavenie;
- **víta** rovnako aj uplatňovanie teritoriálneho princípu alokácie finančných prostriedkov v rámci nástroja Globálna Európa, ktorý je v súlade s teritoriálnym prístupom oficiálnej rozvojovej pomoci SR; a **konštatuje**, že takéto usporiadanie prispeje k lepšiemu zosúladeniu so zahraničnopolitickými prioritami EÚ, ako aj k posilneniu vlastníctva členských štátov EÚ nad aktivitami financovanými prostredníctvom nástroja Globálna Európa; a **považuje** za dôležité zabezpečiť úzke zapojenie členských štátov EÚ a Rady EÚ do formulovania, rozhodovania a kontroly implementácie jednotlivých rozhodnutí, aby o financovaní vonkajších politík nerozhodovala výlučne Európska komisia;
- **zdôrazňuje** zároveň v súvislosti s formovaním nového nástroja potrebu modernizovať princípy využívania európskych zdrojov a pripraviť inovatívne mechanizmy ich uplatňovania, napríklad systematickým prepájaním grantových, pôžičkových a garančných zložiek či rozširovaním okruhu certifikovaných inštitúcií; a **konštatuje**, že cieľom by malo byť umožniť efektívne zapojenie aj menších finančných inštitúcií a rozvojových agentúr členských štátov EÚ a maximalizovať účasť súkromného sektora vrátane malých a stredných podnikov na vonkajších činnostiach EÚ;
- **podporuje** efektívny, jednoduchý a transparentný systém administratívnych výdavkov vo verejnej správe inštitúcií EÚ; a zároveň **vníma** priestor na ďalšie zvyšovanie efektívnosti



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

a dosahovanie úspor v rámci európskej administratívy, a to aj prostredníctvom širšieho využívania moderných nástrojov, vrátane umelej inteligencie v administratívnych procesoch;

- **považuje** navrhované zvýšenie administratívnych výdavkov o 39 % v bežných cenách, ako aj nárast počtu nových pracovných miest o 2 500, za neprimerane vysoké;
- **vyjadruje** opatrný postoj k prípadnému zavedeniu nového spoločného dlhu (napr. Catalyst Europe) a **zdôrazňuje** potrebu jasne vymedzeného právneho rámca a minimalizácie fiškálnych rizík; v tejto súvislosti **poukazuje** aj na podiel SR na podmienených záväzkoch EÚ a na úvahy o vytvorení mimoriadneho krízového mechanizmu, ktorý by v prípade potreby poskytoval pôžičky členským štátom EÚ; a **konštatuje**, že takýto mechanizmus by zároveň mohol členským štátom EÚ, vrátane SR, priniesť výhodnejšie finančné podmienky;
- **podporuje** zachovanie mimorozpočtového charakteru Európskeho mierového nástroja a jeho plné vlastníctvo členskými štátmi EÚ, ktoré prostredníctvom národných príspevkov tvoria jeho rozpočet a naďalej rozhodujú o jeho konkrétnom využití; a **konštatuje**, že návrh na pokračovanie Európskeho mierového nástroja po roku 2027 vníma ako ambiciózne; kľúčové však bude aj predložené rozdelenie zdrojov medzi jednotlivé piliere a vojenskú podporu Ukrajiny pred tým, ako členské štáty EÚ začnú rokovania o podobe nástroja v nasledujúcom finančnom období;
- **žiada** vládu SR, aby aktívne a koordinovane presadzovala národné priority SR v rámci rokovaní o návrhu VFR EÚ na roky 2028 – 2034 na všetkých relevantných úrovniach rokovaní, najmä v Rade EÚ pre všeobecné záležitosti, Coreperi II, Ad Hoc pracovnej skupine pre VFR a jej podskupinách, najmä prostredníctvom Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR ako národného koordinátora, a to v úzkej spolupráci s vecne príslušnými rezortmi, ústrednými orgánmi štátnej správy a Stálym zastúpením SR pri EÚ, a to najmä so zreteľom na zachovanie dostatočných alokácií pre politiku súdržnosti EÚ a SPP EÚ, posilnenie flexibility rozpočtových nástrojov EÚ v podmienkach zvýšenej ekonomickej a bezpečnostnej nestability, ako aj na zabezpečenie primeranej rovnováhy medzi novými strategickými prioritami a tradičnými politikami Únie;
- **vyzýva** vládu SR, aby sa aktívne zapájala do rokovaní a to najmä v rámci Rady EÚ a Európskej rady s cieľom dosiahnuť pre SR optimálny výsledok, a aby pravidelne a včas informovala Národnú radu SR o priebehu rokovaní, vývoji kompromisných návrhov, hodnotení ich dopadov na verejné financie, hospodársky rozvoj a strategické záujmy SR, ako aj o prijímaných legislatívnych a administratívnych opatreniach súvisiacich s budúcim VFR.



Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti

### Predkladacia správa

Stanovisko Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti k Viacročnému finančnému rámcu Európskej únie na roky 2028 – 2034 sa predkladá ako iniciatívny materiál výboru v súlade s § 58a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a Ústavným zákonom č. 397/2004 Z. z. o spolupráci Národnej rady Slovenskej republiky a vlády Slovenskej republiky v záležitostiach Európskej únie.

Európska komisia predstavila návrh viacročného finančného rámca Európskej únie na roky 2028 – 2034 dňa 16. júla 2025 v kontexte zvýšenej geopolitickej, bezpečnostnej a hospodárskej neistoty, ako aj v reakcii na dlhodobé štrukturálne výzvy, ktorým EÚ čelí. Návrh bol predložený spolu s balíkom legislatívnych návrhov zahŕňajúcich nariadenie Rady, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec, návrhy týkajúce sa systému vlastných zdrojov EÚ, medziinštitucionálnej dohody o rozpočtovej disciplíne a návrhy legislatívnych aktov k hlavným výdavkovým programom Únie.

Stanovisko výboru vychádza z analýzy návrhov Európskej komisie, zo záverov Európskej rady, z relevantných strategických dokumentov EÚ, ako aj z rámcovej pozície Slovenskej republiky k viacročnému finančnému rámcu EÚ na roky 2028 – 2034 schválenej vládou Slovenskej republiky. Zohľadňuje zároveň skúsenosti Slovenskej republiky z predchádzajúcich programových období a predpokladaný priebeh rokovaní o budúcom viacročnom finančnom rámci.

Cieľom stanoviska je identifikovať hlavné politické priority a kľúčové záujmy Slovenskej republiky v nadchádzajúcich rokovaníach o viacročnom finančnom rámci EÚ na roky 2028 – 2034, najmä v oblasti celkového objemu rozpočtu, štruktúry výdavkov, postavenia politiky súdržnosti a Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ, nového implementačného modelu prostredníctvom Národného a regionálneho partnerského plánu, pravidiel čerpania a časového manažmentu alokovaných prostriedkov, systému vlastných zdrojov EÚ, ako aj otázok podmienenosti a ochrany rozpočtu EÚ.

Stanovisko zároveň poukazuje na potrebu zachovania dostatočnej miery flexibility, transparentnosti a predvídateľnosti rozpočtového rámca, na riziká spojené s navrhovanými zmenami v oblasti programovania a implementácie, ako aj na potenciálne dopady na verejné financie a administratívne kapacity členských štátov EÚ. Osobitnú pozornosť venuje aj podpore konkurencieschopnosti EÚ, výskumu a inovácií, rozvoju infraštruktúrnej konektivity s Ukrajinou a zabezpečeniu geografickej rovnováhy pri využívaní finančných nástrojov Únie.

Stanovisko Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti predstavuje nástroj politického dialógu Národnej rady Slovenskej republiky s inštitúciami Európskej únie, najmä s Európskou komisiou, Európskym parlamentom a Radou Európskej únie. Cieľom stanoviska je včasne artikulovať politické priority a legitímne záujmy Slovenskej republiky v rozhodujúcej fáze formovania viacročného finančného rámca EÚ na roky 2028 – 2034 a prispieť k ich zohľadneniu v ďalšom legislatívnom a politickom procese na úrovni EÚ.

Stanovisko zároveň naplňuje úlohu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone parlamentnej kontroly európskych záležitostí a pri spoluutváraní národnej pozície Slovenskej republiky v otázkach strategického významu pre jej dlhodobý hospodársky, sociálny a regionálny rozvoj. Schválením stanoviska výbor posilňuje demokratickú legitimitu pozície Slovenskej republiky v rokovaníach o viacročnom finančnom rámci EÚ a podporuje transparentnú a koordinovanú prezentáciu jej záujmov na európskej úrovni.



**Výbor Národnej rady Slovenskej republiky  
pre európske záležitosti**

Význam stanoviska spočíva aj v tom, že vytvára politický rámec pre koordinovanú komunikáciu a prezentáciu pozícií Slovenskej republiky voči inštitúciám Európskej únie a ostatným členským štátom EÚ počas rokovaní o viacročnom finančnom rámci EÚ. Stanovisko slúži nielen ako podklad pre činnosť vlády Slovenskej republiky v Rade Európskej únie a jej pracovných orgánoch, ale aj ako referenčný dokument pre výkon parlamentnej diplomacie Národnej rady Slovenskej republiky v súlade s ustanoveniami Zmluvy o fungovaní Európskej únie, najmä Protokolu č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii a Protokolu č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality.

Stanovisko umožňuje jednotnú a konzistentnú prezentáciu stanovísk Slovenskej republiky v rámci politického dialógu ako jedného z hlavných nástrojov parlamentnej diplomacie v EÚ, ktorý funguje nad rámec formálnej kontroly subsidiarity, s Európskou komisiou, Európskym parlamentom a Radou Európskej únie, ako aj v rámci medziparlamentnej spolupráce národných parlamentov členských štátov EÚ, najmä na Konferencii výborov pre európske záležitosti parlamentov Európskej únie, Medziparlamentnej konferencii o stabilite, hospodárskej koordinácii a správe v Európskej únii, Medziparlamentnej konferencii pre spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku a spoločnú bezpečnostnú a obrannú politiku, ako aj na zasadnutiach parlamentných výborov v rámci regionálnych formátov, vrátane Vyšehradskej skupiny a Slavkovského formátu, čím prispieva k posilňovaniu úlohy Národnej rady Slovenskej republiky v európskom rozhodovacom procese.

Stanovisko výboru reflektuje potrebu zachovania rovnováhy medzi novými politickými prioritami Európskej únie a tradičnými politikami, ktoré majú zásadný význam pre ekonomickú a sociálnu konvergenciu členských štátov. Zdôrazňuje, že budúci viacročný finančný rámec by mal podporovať konkurencieschopnosť a strategickú autonómiu EÚ bez oslabovania politiky súdržnosti a Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ, ktoré predstavujú kľúčové nástroje na znižovanie regionálnych rozdielov a posilňovanie sociálnej stability v Únii.

Schválením stanoviska výbor zároveň vysiela politický signál o pripravenosti Národnej rady Slovenskej republiky aktívne vstupovať do diskusie o budúcnosti rozpočtu Európskej únie a o smerovaní integračného procesu. Stanovisko má ambíciu prispieť k formovaniu realistického, udržateľného a spravodlivého viacročného finančného rámca EÚ, ktorý bude schopný reagovať na aktuálne výzvy a zároveň posilniť dôveru občanov v pridanú hodnotu európskej integrácie.

Stanovisko v tomto štádiu nemá priamy vplyv na rozpočet verejnej správy, na limity verejných výdavkov, podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana ani na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Samotná realizácia viacročného finančného rámca EÚ na roky 2028 – 2034 však bude mať významné dopady vo všetkých uvedených oblastiach. Ich konkrétny rozsah a intenzitu nie je v súčasnosti možné presne kvantifikovať, keďže konečná podoba budúceho viacročného finančného rámca EÚ, jeho výdavkovej a príjmovej štruktúry, ako aj implementačných pravidiel, bude výsledkom rokovaní medzi inštitúciami EÚ a členskými štátmi.